

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, dnia 14 maja 2015 r.

Irena Lipowicz

V.7106.178.2014.EG

**Pan
Mateusz Szczurek
Minister Finansów
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa**

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z dynamicznym rozwojem rynku wymiany walut za pośrednictwem dostępnych w sieci platform tzw. kantorów internetowych, pragnę uprzejmie zwrócić uwagę Pana Ministra na istotne, a wciąż nierozwiązane, problemy związane z brakiem stosownych regulacji prawnych dedykowanych bezpośrednio tej sferze działalności i jednocześnie na zagrożenia występujące po stronie klientów e-kantorów.

Obecnie wśród zainteresowanych tego typu usługami znajduje się coraz szersze grono osób, w szczególności są to kredytobiorcy spłacający swoje zobowiązania w walucie obcej, ale także przedsiębiorcy, czy osoby podróżujące.

Z punktu widzenia organu stojącego na straży praw i wolności obywatelskich za niepokojący należy uznać fakt, iż **obecnie obowiązujące przepisy nie zawierają definicji działalności za pośrednictwem kantoru internetowego, nie określają w sposób jednoznaczny wymogów oraz warunków jej prowadzenia, odpowiedzialności za niewykonanie lub nieprawidłowe wykonanie usługi, a także zasad sprawowania nadzoru.**

Tradycyjna działalność kantorowa została szczegółowo unormowana w ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe (Dz. U. z 2012 r., poz. 826 ze zm. – dalej: „PrD”).

Stanowi ona działalność regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 672 ze zm.) i polega na kupnie i sprzedaży wartości dewizowych oraz pośrednictwie w ich kupnie i sprzedaży. Prowadzenie działalności kantorowej wymaga wpisu do rejestru działalności kantorowej, prowadzonego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego (dalej: „*NBP*”).

W świetle przepisów *PrD* przedsiębiorca, który wykonuje działalność kantorową, jest obowiązany zapewnić: prowadzenie na bieżąco, w sposób trwały i ciągły oraz zgodny z przepisami, ewidencji wszystkich operacji powodujących zmianę stanu wartości dewizowych i waluty polskiej; prowadzenie, w godzinach działalności kantoru, ciągłego kupna i sprzedaży wartości dewizowych, będących przedmiotem obrotu; wydawanie, w sposób zgodny z przepisami, dowodów kupna i sprzedaży, imiennych lub na okaziciela, przy każdej umowie kupna lub sprzedaży wartości dewizowych, będących przedmiotem obrotu; lokal i jego wyposażenie spełniające warunki techniczne i organizacyjne niezbędne do bezpiecznego i prawidłowego wykonywania czynności bezpośrednio związanych z działalnością kantorową. Jest również obowiązany uzyskiwać, z upływem każdego roku działalności, zaświadczenie o niekaralności, a także przekazywać *NBP* dane w zakresie niezbędnym do sporządzania bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej.

Ponadto, stosownie do art. 33 ust. 1 pkt 2 *PrD* Prezes *NBP* sprawuje kontrolę nad działalnością kantorową polegającą na sprawdzaniu, czy przedsiębiorca wykonuje ją zgodnie z warunkami określonymi w ustawie i przepisach szczególnych wydanych na jej podstawie.

Jednocześnie pragnę wskazać, iż z informacji zebranych w toku prowadzonego przeze mnie postępowania wyjaśniającego wynika, że kwestia uregulowań prawnych działalności kantorów internetowych od 2012 r. była przedmiotem analiz i konsultacji pomiędzy resortem finansów, a *NBP* i Komisją Nadzoru Finansowego, które potwierdziły konieczność stworzenia regulacji prawnej w tym przedmiocie w związku z potencjalnymi zagrożeniami interesów klientów. W wyniku tego został złożony wniosek o wpisanie do wykazu prac legislacyjnych

Rady Ministrów *projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo dewizowe oraz o zmianie niektórych innych ustaw*, dotyczącego kompleksowego uregulowania rynku usług wymiany walut, w tym świadczonych przez kantory internetowe (por. pismo Departamentu Unii Europejskiej w Ministerstwie Finansów z dnia 30 września 2014 r., nr UE3/033/29/PYZ/2014/RD).

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014 r., poz. 1648) zwracam się z prośbą o przekazanie szczegółowych informacji na temat ww. projektu założeń, a także aktualnego stanu oraz harmonogramu prac legislacyjnych dotyczących poruszonej kwestii.

Z poważaniem,
Podpis na oryginale